

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Petra Šuránka v právní věci žalobkyně: **Ing. E. T.**, zastoupené Mgr. Danielem Tobolou, advokátem, sídlem Revoluční 17, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č. j. MPSV-2023/14157-911, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2024, č. j. 20 Ad 6/2023-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Krajská pobočka pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky rozhodnutím ze dne 4. 11. 2022 nepřiznala žalobkyni dávku státní sociální podpory – příspěvku na bydlení od 1. 4. 2022.

[2] Odvolání žalobkyně žalovaný zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný potvrdil závěr správního orgánu I. stupně, že nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, nikoli nájemce ubytovacího zařízení, jak tomu je v případě žalobkyně.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že prostor, ve kterém bydlí, je bytem, přičemž odkázala na § 2236 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dále namítala, že podle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, požadavek kolaudace není nutnou podmínkou. Žalovaný při hodnocení postupoval toliko podle formálních znaků a nesprávně akcentoval podmínku kolaudace. Dále žalobkyně namítla, že smlouva, kterou předložila, je svou podstatou smlouvou nájemní, nájemní vztah se vyznačuje dlouhodobostí, přičemž žalobkyně byt užívá déle než 4 roky. Pokud by nebylo možné předloženou smlouvu posoudit jako smlouvu nájemní, byly

by podmínky pro přiznání příspěvku na bydlení diskriminační. Dále zdůraznila, že v bytě má hlášen trvalý pobyt.

[4] Městský soud argumentaci žalobkyně občanskoprávní definicí bytu nepřisvědčil. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž občanskoprávní úprava nemůže změnit či negovat podmínky výslovně stanovené veřejnoprávním předpisem pro výplatu požadovaného příspěvku.

[5] Podstatná je i formální podmínka uvedená v § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, nejen faktické užívání obytných místností jako bytu k trvalému bydlení. Podle městského soudu se žalovaný správně zabýval oběma formálními podmínkami stanovenými zákonem o státní sociální podpoře. Ani jedna však splněna nebyla. Za účelem posouzení, zda žalobkyní obývané místnosti naplňují definici bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře si správní orgány opatřily výstup z dálkového přístupu k základnímu registru územní identifikace, adres a nemovitostí, v němž je jako způsob využití budovy, ve které se nachází prostor obývaný žalobkyní, uvedeno „stavba ubytovacího zařízení“. Obdobně z výstupu nahlížení do katastru nemovitostí správní orgány zjistily, že v budově nejsou žádné byty. Městský soud rovněž citoval § 2 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v rozhodném znění, který vymezuje stavbu ubytovacího zařízení.

[6] Městský soud doplnil, že je nerozhodné, zda žalobkyně je nájemkyní prostoru a zda má na adrese evidován trvalý pobyt. Rozhodné je, že jí obývaný prostor nenaplnuje definici bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře.

[7] Z uvedených důvodů městský soud žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost dle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[9] V kasační stížnosti rekapitulovala svou žalobní argumentaci a vyjádřila nesouhlas se závěrem městského soudu, že není rozhodné, zda stěžovatelka byla nájemkyní bytu. Dle stěžovatelky je tento závěr formalistický. Takové posouzení neodpovídá faktickému stavu. Stěžovatelka byt užívá dlouhodobě, má zde hlášen trvalý pobyt a smlouvu, na jejímž základě byt užívá, je třeba hodnotit jako nájemní smlouvu.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ztotožnil se závěry rozsudku městského soudu. Bylo zjištěno, že budova, v níž stěžovatelka bydlí, je stavbou ubytovacího zařízení, v níž nejsou žádné byty.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Vzhledem k tomu, že jde o věc, v níž před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud tomu tak není, je namíste kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout jako nepřijatelnou.

[12] Výklad zákonného pojmu *přesah vlastních zájmů stěžovatele*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, učinil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006,

pokračování

č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Znaký tohoto pojmu jsou naplněny v případě *rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*. Kasační stížnost je přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] K dalšímu posouzení Nejvyšší správní soud předznamenává, že stížní námitky jsou na hraně přípustnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatelka sice namítala nezákonnost posouzení stěžejní právní otázky městským soudem, na argumentaci městského soudu však nijak kvalifikovaně nereagovala, nýbrž jen shrnula a zopakovala námitky uplatněné v žalobě. Řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem však není dalším pokusem ještě jednou a z pohledu stěžovatele lépe uvážit o tomtéž (rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2019, č. j. 1 Afs 44/2019-41).

[14] Žalovaný i městský soud založili svá rozhodnutí na posouzení, že prostory, které stěžovatelka trvale obývá, nejsou bytem, jak předpokládá § 24 odst. 1 ve spojení s § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, neboť nejsou k trvalému bydlení určeny podle stavebního zákona ani nejsou zkolaudovány jako byt.

[15] Jak správně uvedl městský soud, judikatura Nejvyššího správního soudu potvrzuje, že nárok na příspěvek na bydlení je spojen s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k *bytu* ve smyslu dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech může řešit doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018-17, ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 Ads 254/2019-16, ze dne 16. 12. 2019, č. j. 10 Ads 21/2019-23, nebo ze dne 29. 4. 2020 č. j. 3 Ads 78/2018-21).

[16] Judikatura též potvrzuje, že od splnění formálních podmínek vymezení bytu dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře nelze odhlédnout, faktické užívání obytných místností jako bytu k trvalému bydlení pro splnění podmínek vymezení bytu dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře nepostačuje a nedostatek formální podmínky nemůže nahradit (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/2017-26, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018-17, či ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Ads 83/2020-23).

[17] Nejvyšší správní soud shrnuje, že jeho ustálená a jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Městský soud v napadeném rozsudku výklad obsažený v judikatuře následoval a Nejvyšší správní soud neshledal zásadní pochybení městského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Platnost judikaturních závěrů a jejich využitelnost v posuzované věci není dotčena ani námitkami existence nájemní smlouvy, dlouhodobého užívání a hlášeného trvalého pobytu.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z uvedených důvodů kasační stížnost svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky ve smyslu § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud ji proto v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] K odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (rozsudek NSS č. j. 9 As 83/2021-28, odkazující na usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). O náhradě nákladů řízení proto Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2025

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu